

Lag (2001:1286) om likabehandling av studenter i högskolan

Sammanfattning

Lagens ändamål (1§) är att *främja* lika rättigheter för studenter och sökande och att *motverka* diskriminering på grund av könstillhörighet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och funktionshinder.

Lagen ställer också krav på högskolan att bedriva ett målinriktat arbete för att aktivt främja studenters lika rättigheter liksom förebygga och förhindra trakasserier och att upprätta en årlig plan över de åtgärder som behövs.

Lagen ålägger (paragraferna 6–10) högskolan att utreda trakasserier och vidtaga åtgärder för att förhindra fortsatta trakasserier.

Lagen förbjuder diskriminering av studenter på högskola och universitet om diskrimineringen har samband med studentens kön, etniska tillhörighet, sexuella läggning eller funktionshinder. Diskriminering är särbehandling som inte är sakligt motiverad. Två typer av diskriminering anges, nämligen *direkt* och *indirekt*.

Direkt diskriminering är när någon behandlas sämre än en annan person i en likartad situation. För att kunna avgöra om någon utsatts för diskriminering måste man kunna jämföra med hur en annan person behandlas utifrån samma förutsättningar.

Man bör observera att det räcker med en teoretisk jämförelse, det behöver inte vara en jämförelse med en verklig person. Om man kommer fram till att det skett en omotiverad särbehandling måste man sedan se om det finns ett samband mellan missgynnandet och könstillhörigheten, den sexuella läggningen, den etniska tillhörigheten eller funktionshindret.

Indirekt diskriminering handlar om att högskolan fattar beslut som *verkar* neutrala men som indirekt visar sig missgynna personer med en viss könstillhörighet, etnisk eller religiös tillhörighet, viss sexuell läggning eller visst funktionshinder.

Undantag. Högskolan får göra undantag från diskrimineringsförbudet om den kan visa att intresset av att särbehandla någon är uppenbart viktigare än att förhindra diskriminering. Avsikten med detta undantag är att göra det möjligt för högskolorna att ta hänsyn till andra viktiga samhällseliga intressen, till exempel att motverka social snedrekrytering eller att främja jämställdhet. Att vid lika meriter anta en kvinnlig sökande före manlig till ett mansdominerat program skulle exempelvis inte vara diskriminering.

I lagtexten finner man **definitioner** av begreppen *högskola*, *student*, *sökande*, *etnisk tillhörighet*, *sexuell läggning* och *funktionshinder*, exempelvis:

Etnisk tillhörighet = att någon tillhör en grupp av personer som har samma hudfärg, nationella eller etniska ursprung eller trosbekännelse.

Sexuell läggning = homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Funktionshinder = Varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av funktionsförmågan som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.